

Obsah

Seznam map	10
Seznam obrazových schémat a tabulek	10
Několik chronologických mezníků 1500–1599	11
Nejdůležitější evropští vládcí v šestnáctém století	22
Úvod	27
PODOBA STOLETÍ: EXPANZE A KONFLIKT	29
Témata, chronologie, regiony	29
Expanze a konflikt v období 1500–1598: století Španělska	34
ČÁST I. Svět	41
1] MOC PÁNŮ	43
Hmotný život	43
Šlechtičtí velkostatkáři ve východní Evropě	50
Páni a poddaní v reformačním Německu	52
Panská vláda na západě: ekonomická, politická, kulturní	55
2] PŘÍZNAKY EXPANZE	62
Soudobé názhledy	62
Nové obzory	63
Lidé a peníze	75
3] FORMOVÁNÍ STÁTNOTI	82
Překážky: univerzalizmus a lokalismus	82
Teorie státu	87
Sebeprosazení a boj: síla, přízeň a víra	93
4] MĚSTA A MĚŠŤANÉ	105
Model městské expanze	105
Konjunkturní města	109
Hlavní města	115
Náboženská střediska	121

ČÁST II. Slovo	127
5] NOVÉ DIMENZE	129
Humanismus a jeho důsledky	129
Humanismus a antropocentrismus	137
Člověk jako střed světa	139
Humanismus, vzdělání a knihtisk	145
6] ROZKLAD MNIŠSTVÍ	150
Reformace v historickém myšlení	150
„S římským stolcem je konec“	154
Rozpad klášterního života	160
Posvěcení manželství	164
7] JAK SE ŠÍŘILO SLOVO	170
Misie	170
Luteránská zvěst	171
Predestinace a puritanismus	174
Od Kalvína ke kalvinismu	183
8] VÍTĚZSTVÍ OBRAZU	194
Katolická ofenzíva	194
Charakter španělského katolicismu	196
Jezuitský puritanismus	201
Tridentský katolicismus	206
ČÁST III. Meč	217
9] OBĚTI	219
Spektrum násilí	219
Kacíři nebo psanci?	221
Obětní beránci	233
10] HABSBUKOVÉ A ROD VALOIS	240
Dynastická síť	240
Soumrak Itálie (1494–1530)	244
„Zvůle války“	256
Pat se prohlubuje (1536–1559)	261

11] KŘESŤANÉ A TURCI	265
„Ve stínu půlměsíce“	265
Anatomie osmanské moci	267
Stín se prodlužuje	273
Stín stěžně	285
12] KATOLÍCI A PROTESTANTI	290
Náboženství, svrchovanost a shoda	290
Luteránství a odboj: 1521–1555	296
Rozvrat Skotska a Francie	305
Závěr	319
KONEC STOLETÍ	321
Španělská tragédie	321
Ohlédnutí a pohled do budoucna	329
Poznámky	331
Zkratky použité v poznámkách a v seznamu literatury	366
Seznam literatury	367
Rejstřík	389
Ediční poznámka	395